

Het is 3 juli 1809. Koning Lodewijk Napoleon is onderweg naar Haarlem. Het is zijn favoriete stad. Amsterdam vindt hij overbevolkt met arrogante en egoïstische kooplieden, Den Haag met zeurende functionarissen. Maar de Haarlemmers hebben oog voor de zegeningen van de Franse beschaving, en zijn koninklijk Paviljoen Welgelegen, volgehangen met schitterende kunst en luxueus ingericht, is een aantrekkelijke verblijfplaats. Hier weet hij zich omringd door bewonderaars, die zijn persoonlijke inzet voor het Hollandse wingewest prijzen en zijn wankele pogingen om Nederlands te spreken waarderen. Juist in Haarlem vond de Franse Verlichting haar vurigste aanhangers. Het fraaie museum van Teyler is een ode aan de wetenschap. De koning is een trouw bezoeker.

Hij verheugt zich op de feestelijke ontvangst die hem te wachten staat. Ter ere van zijn komst is een groot diner aangericht ten huize van een van de rijkste vrouwen van Haarlem, Catharina Hodshon. De koning kent haar reputatie. Een paar jaar eerder, toen hij de soldaten bezocht die tijdens de invasie in 1799 gewond waren geraakt, hoorde hij al verhalen over haar generositeit en gastvrijheid in hun richting. Rijk en ongetrouwd was ze, een aantrekkelijke combinatie. Koningin Hortense heeft zich omringd met minnaars; de koning heeft vrij spel. Maar het was er niet van gekomen.

Vanavond wordt hem een herkansing gegund. En als hij door haar eerbiedig wordt begroet, bovenaan de lange trap naar de eerste verdieping die omlijst is door prenten van haar voorouders, bezwijkt hij onmiddellijk voor haar charmes. Gekleed in een fraaie witte jurk, met flonkerende juwelen, heet zij hem in vloeiend Frans welkom in haar schitterende huis. De gehele eerste verdieping is ingericht voor een grootse ontvangst. De elite van Haarlem maakt zijn opwachting, in de hoop iets van de koning gedaan krijgen of anders gewoon te genieten van een exclusief diner, waarvan zalm en asperges zoals vaker de hoogtepunten vormen.

Maar de koning heeft geen enkele aandacht voor de andere gasten. Gezeten naast zijn gastvrouw praat hij honderduit met haar en met haar alleen: over zijn recente rondreis door Holland, over de spanningen tussen hem en zijn broer, over zijn plannen voor land en wetenschap. En terwijl hij manmoedig probeert naar Nederlandse naam uit te spreken ("Kee-zje") vertelt hij over zijn eenzame leven in Den Haag en Amsterdam, over zijn ongelukkige huwelijk, en over zijn één jaar oude zoon van wie hij weet niet de vader te zijn.

Hij blijft tot diep in de avond. En de volgende middag wordt er op de grote deur aan het Spaarne geklopt, en doet hij zijn belofte gestand om snel terug te komen. Zij keek al naar hem uit. De vijftien personeelsleden houden zich discreet op afstand. Eindelijk gebeurt dan wat zij al zo lang hoopten en verwachten: Keetje Hodshon heeft een man, een minnaar, de broer van de Franse keizer, die geobsedeerd is door haar sprankelende, zelfstandige geest, door haar grote eruditie, door haar vele belangstellingen, en door haar sterke persoonlijkheid. Geen onderdanige maitresse is zij, maar een vrouw die weet wat zij wil en wat zij kan, in de beste Parijse traditie.

Eindelijk heeft de koning de gesprekspartner die hij al zo lang zoekt. Met haar bespreekt hij een reeks van plannen en rondt hij de uitvoering van eerdere projecten af: wetgeving op velerlei terrein, bestuurlijke herindelingen, een sterke rol voor de Bataafse burgemeesters. En ondertussen verlangt zijn Franse broer ook nog een actieve rol van hem bij het terugslaan van de Engelse invasie van Walcheren, en ruziet hij met hem over de bijdrage van Holland aan de Franse oorlogsvoering. Het is Keetje die hem aanzet tot verzet tegen de dienstplicht, en die hem vraagt de Nederlandse smokkel naar Engeland door de vingers te zien. Haar personeel weet hoeveel Haarlemmers ervan moeten leven.

Haar relatie met hem blijft strikt geheim. Diep in de nacht keert hij terug uit Zeeland of Amsterdam, en de volgende ochtend zijn de gordijnen aan het Spaarne gesloten. De brede achteruitgang van het huis maakt het mogelijk dat zijn koets kan binnenrijden zonder dat iemand de passagier herkent. Het zijn haar gelukkigste dagen. Handenvol geld besteedt ze aan kostbare cadeaus voor haar koninklijke amant, haar erfenis slinkt zienderogen. Maar hij heeft de metgezel gevonden naar wie hij al zo lang op zoek was.

Het mag niet zo blijven. Het conflict tussen de Hollandse koning en de Franse keizer escaleert, en kan maar op een manier eindigen. Tevergeefs stuurt Lodewijk Napoleon de oude baron Roëll naar Parijs om namens hem te onderhandelen. De dagen van het Koninkrijk zijn geteld. Op 1 juli 1810 treedt de koning af. Met moeite heeft hij zijn koningschap zo lang kunnen rekken dat hij met Keetje nog kan vieren hoe hun relatie een jaar eerder begon. Op 2 juli komt hij gedemoraliseerd aan in Haarlem. Zijn echtgenote, Hortense, heeft Nederland al verlaten als hij 's avonds laat de binnenplaats oprijdt voor een laatste nacht bij zijn geliefde.

Het wordt een hartstochtelijk afscheid. Hij bezweert haar het geheim van hun liefde niet te verraden, niets erover op papier te zetten en voor lief te nemen dat latere generaties haar charmes en kwaliteiten nooit zullen onderkennen, haar levensgeschiedenis zullen negeren en zich zullen verbazen over haar zo snel geslonken fortuin. Hij vraagt haar zijn Hollandse, zijn Haarlemse erfenis te koesteren, en erop toe te zien dat Paviljoen Welgelegen in goede handen komt. En hij smeekt haar als zij kan, toch nog iets te doen voor de Haarlemse Maatschappij der Wetenschappen, het koppige gezelschap van verlichte burgers en geleerden, die zijn avances weerstonden maar toch zijn hart stalen.

Zij belooft alles. Wat kan zij anders doen? De ochtend breekt al aan als Lodewijk Napoleon wegrijdt bij haar huis, onderweg naar Graz, zijn bij Frankrijk ingelijfd koninkrijk voor altijd verlatend. Eenzaam en alleen blijft Keetje Hodshon achter. Het is 3 juli 1810.